

Utbildningsplan för

Tandhygienistprogrammet, 120 hp

Study Programme in Dental Hygiene, 120 credits

Basdata

Programkod	1TH15
Programmets namn	Tandhygienistprogrammet
Omfattning	120.0 hp
Gäller från	Utbildningsplanen gäller för studenter som påbörjar sina studier från och med HT15.

Under rubriken Övergångsbestämmelser framgår vad som gäller vid en beslutad revidering av utbildningsplanen.

Datum för fastställande	2014-12-18
Fastställd av	Styrelsen för utbildning
Senast reviderad	2024-03-18
Reviderad av	Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Diarienummer	3-1598/2024
Behörighetskrav	Matematik 2a / 2b / 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b / 1a1+1a2 (områdesbehörighet A14). Eller: Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 16).
Huvudområde	Odontologisk profylaktik
Examen	Tandhygienistexamen <i>(Higher Education Diploma in Dental Hygiene)</i>

Student som uppfyller fordringarna för examen skall på begäran få examensbevis.

Mål

Mål för grundnivå enligt högskolelagen

Utbildning på grundnivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock medge undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå.
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Mål för tandhygienistexamen enligt högskoleförordningen

För tandhygienistexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som tandhygienist.

Kunskap och förståelse

För tandhygienistexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa kunskap om och förståelse för munhålans betydelse för det allmänna välbefinnandet och allmäntillståndets inverkan på munhälsan, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För tandhygienistexamen skall studenten

- visa förmåga att initiera och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete inom tandvården för såväl enskilda som grupper av patienter,
- visa förmåga att självständigt utföra undersökningar av karies och parodontit samt att utreda och analysera behov av munhälsovårdande insatser,
- visa förmåga att genomföra och utvärdera insatta åtgärder samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att förmedla sin kunskap till olika grupper och därmed bidra till utveckling av yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För tandhygienistexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt och därmed värna om och respektera patientens

behov,

- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Mål för programmet vid Karolinska Institutet

Kunskap och förståelse

Efter genomgången utbildning skall studenten

- visa kunskap om olika typer av tobaksbruk och förståelse för dess påverkan på det orala och allmänna välbefinnandet,
- visa kunskap i pedodonti och förståelse för barn och ungdomars vårdbehov,
- visa kunskap i gerodonti och förståelse för de äldres vårdbehov utifrån ett biologiskt, fysiskt, psykologiskt och socialt perspektiv,
- visa förståelse för hur oral hälsa - ohälsa påverkas av sociala och ekonomiska förhållanden samt gender och etniskt tillhörighet,
- visa kunskap om tandvårdens administration och ekonomiska styrsystem.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången utbildning skall studenten

- visa förmåga att granska och kritiskt värdera forskningsresultat inom huvudämnet med såväl kvantitativ som kvalitativ inriktning,
- visa förmåga att ansvara för regelbundna revisionsundersökningar av munhåla och tänder,
- visa insikt om den orala hälsans betydelse och inverkan på allmänhälsan, samt hur det allmänna välbefinnandet kan påverka munhälsan och visa förmåga att delta i den allmänna folkhälsoupplýsningen,
- visa förmåga att utifrån etiska ställningstaganden och samhällets målsättningar samverka med andra personalgrupper inom vården,
- visa förmåga att planera och genomföra hälsosamtal för beteendepåverkan i syfte att främja den orala hälsan och det allmänna välbefinnandet på individ- grupp- och samhällsnivå med beaktandet av etiska aspekter,
- visa förmåga att dokumentera och utvärdera åtgärder inom huvudområdet,
- kunna bedöma och tillvarata människors resurser i syfte att främja oral hälsa genom att ha tillägnat sig en god grund i odontologiska, medicinska och beteendevetenskapliga ämnen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången utbildning skall studenten

- visa självkännedom och kunskap om egna möjligheter och begränsningar samt förmåga till kommunikation och inlevelse för att skapa en god relation till patienten,
- visa insikt om olika behandlingar och arbetsmoment som utförs i en tandläkarpraktik.

Innehåll och upplägg

Utbildningen delas in i tre ämnesblock, odontologisk profylaktik, medicinska och odontologiska stödämnen samt samhälls- och beteendevetenskap.

Syftet med tandhygienistutbildningen är att förbereda för ett självständigt och kritiskt arbete som tandhygienist, att utveckla en professionell yrkesroll som innefattar ett vetenskapligt förhållningssätt samt att förbereda för högre studier, utvecklings- och forskningsarbete. Utbildningsprogrammet är uppbyggt kring huvudområdet odontologisk profylaktik, som studeras med utgångspunkt i begreppet oral hälsa.

Studier i odontologisk profylaktik ger studenten grundläggande kunskaper om den orala miljön och den orala hälsan. Utbildningen ger den teoretiska grunden för förståelsen av rubbningar i den orala miljön och innehåller ämnesspecifika kunskaper i odontologisk profylaktik med inriktning mot parodontologi och cariologi samt ger kunskaper om hur parodontit och kariesprocessen kan förebyggas och behandlas. Ett viktigt avsnitt är sambanden mellan munhälsa, allmänhälsa och det allmänna välbefinnandet. Tobakens skadeverkningar och tobaksförebyggande åtgärder behandlas både ur ett odontologiskt och allmänmedicinskt perspektiv.

Kurserna i medicinska och odontologiska stödämnen ger kunskaper i funktionell anatomi, allmän och oral mikrobiologi, farmakologi, oral radiologi, cariologi, parodontologi, oral fysiologi, ortodonti och pedodonti, som är betydelsefulla för tandhygienistens profession.

Inom samhälls- och beteendevetenskap läggs en teoretisk bas av ämnen såsom vetenskaps- och kunskapsfilosofi, kommunikation, psykologi, pedagogik och bemötande. I kurserna läggs grunden till självkännedom, omdömesförmåga och den kunskapen är en del i utvecklingen av ett etiskt och professionellt förhållningssätt till patienter och andra i vårdkedjan. Kurserna syftar till att studenterna ska få kunskap om och redskap för att verka för hälsopromotion på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Utbildningen ger möjlighet till interprofessionell samverkan med studenter från andra utbildningsprogram för att ge ökad kunskap om, och förståelse för, olika yrkeskategorier inom vården vilket stärker den egna yrkesrollen. Den interprofessionella samarbetet sker både i teoretiska utbildningsinslag och i den kliniska verksamheten. Studenterna blir väl förberedda för att medverka i dagens och morgondagens tandvård och de får goda förutsättningar för ett livslångt lärande och kontinuerlig professionell utveckling.

Programmet är en grund för fortsatt utbildning inom området kandidatexamen i odontologisk profylaktik.

Vetenskapliga kunskaper, färdigheter och förhållningssätt

Undervisningen är forskningsanknuten och kurserna är utformade så att det ska finnas ett tydligt samband mellan lärandemål, lärandeaktiviteter och examination för att stärka studentens utveckling och förmåga till kunskapsvärdering, problemlösning och reflektion. Kunskaper i vetenskaplig teori och metod introduceras tidigt i programmet och studenten tränas i kritisk granskning för att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt och lägga grunden för ett evidensbaserat arbetssätt. Studentens kunskaper och färdighet inom vetenskaplig teori och metod fördjupas genom ett examensarbete inom odontologisk profylaktik omfattande 7,5 högskolepoäng.

Verksamhetsintegrerat lärande (VIL)

Verksamhetsintegrerat lärande, VIL, är ett samlingsbegrepp för de pedagogiska modeller som bygger på samverkan och integrering mellan högre utbildning och arbetsliv. VIL kan ske i form av verksamhetsförlagd utbildning (VFU), studiebesök, auskultation, hospitering eller fältstudier inom öppen och sluten hälso- och sjukvård, omsorg eller annan relevant verksamhet.

I den kliniska utbildningen, där både studenter, lärare och patienter är resurser i lärandet, utvecklas och stärks studenternas yrkeskunskap och yrkesidentitet. Reflektion, som är ett kunskapsgenererande verktyg, är en viktig del i utbildningen. Lärare i programmet organiserar och stödjer studenternas praktiska lärande, intellektuella förmåga, självständighet och vetenskapliga förhållningssätt.

Den kliniska utbildningen genomförs inom Institutionen för odontologi. I den prekliniska delen lär sig studenten att identifiera och beskriva friska orala förhållanden samt utföra enklare behandlingsmoment. Efter denna del kan studenten förklara olika sjukdomssamband, tillämpa olika evidensbaserade undersöknings- och behandlingsmetoder på patient och därefter analysera behandlingsresultat samt utvärdera insatta åtgärder. Färdighetsträning i hälsosamtal med patient kring behandling och

förebyggande åtgärder för att främja munhälsa sker vid patientbehandlingen. Studenterna ska också reflektera över patientarbetet i loggboksanteckningar. Under utbildningens gång lär sig studenterna att hantera tilltagande komplexa problemlösnings- och beslutsprocesser och de utvecklar ett reflekterande arbetssätt samt förmåga till handlingsberedskap. Det kliniska kunnandet omfattar även barn- och ungdomar. Studenten tränas i att på ett empatiskt sätt omhänderta patienten med beaktande av de mänskliga rättigheterna.

Genom att auskultera i klinisk verksamhet får studenterna insikt i och förståelse för hur vården är organiserad och för tandhygienistens roll i tandvårdsteamet.

Internationalisering

Tandhygienistens yrkesroll ur ett nationellt och internationellt perspektiv diskuteras under utbildningen. Möjlighet till internationellt utbyte ges inom ramen för programmets avtal med flera lärosäten inom och utom Europa. Internationalisering på hemmaplan sker genom seminarieverksamhet där studenter får ett vidgat internationellt perspektiv för tandhygienistyrket.

Övergångsbestämmelser

Denna utbildningsplan är nedlagd. Sista programtillfället avslutades VT20.

Övriga riktlinjer

Betygsskala

Som betyg används uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. Annan betygsskala kan förekomma på valbara eller programöverskridande kurser. Betygsskalan framgår av kursplan.

Undervisningsspråk

Kursspråk är svenska, kurser på engelska kan förekomma. Engelsk- och svenskspråkig litteratur används.

Särskilda behörighetskrav till kurs inom program

Inom programmet finns särskilda behörighetskrav till programmets kurser. Behörighetskraven går att hitta i kursplanerna. I de fall där kraven är kopplade till uppflyttning till högre termin, finns dessa behörighetskrav även beskrivna på programwebben. Det kan även finnas särskilda behörighetskrav inom en termin om en kurs kräver vissa förkunskaper.

Riktlinjer för att avbryta verksamhetsförlagd utbildning under pågående kurs

En students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. Hur denna typ av ärenden handläggs ska framgå av kursplanen.

Om den verksamhetsförlagda utbildningen avbryts på detta sätt ska en individuell handlingsplan upprättas där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till fortsatt VFU.

Studieplan med ingående kurser

För studenter antagna från och med 2017

Termin	Kursbenämning	Högskolepoäng	Huvudområde	Nivå och progression (om huvudområde)
1	Odontologisk profylaktik 1	11,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
1	Odontologisk profylaktik 2	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
1	Medicinska och odontologiska stödämnena 1	11	-	Grund
2	Odontologisk profylaktik 3	12	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
2	Odontologisk profylaktik 4	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
2	Medicinska och odontologiska stödämnena 2	10,5	-	Grund
3	Odontologisk profylaktik 5	9,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
3	Odontologisk profylaktik 6	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
3	Medicinska och odontologiska stödämnena 3	7,5	-	Grund
3	Samhälls- och beteendevetenskap 1	5,5	-	Grund
4	Odontologisk profylaktik 7	4	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
4	Examensarbete i odontologisk profylaktik	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
4	Odontologisk profylaktik 8	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
4	Medicinska och odontologiska stödämnena 4	8	-	Grund
4	Samhälls- och beteendevetenskap 2	3	-	Grund

För studenter antagna från och med 2015

		Högskolepoäng	Huvudområde	Nivå och progression (om huvudområde)
--	--	---------------	-------------	---------------------------------------

Termin	Kursbenämning	poäng	område	progression (om huvudområde)
1	Odontologisk profylaktik 1	10	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
1	Odontologisk profylaktik 2	9	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
1	Medicinska och odontologiska stödämnena 1	11	-	Grund
2	Odontologisk profylaktik 3	12	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
2	Odontologisk profylaktik 4	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
2	Medicinska och odontologiska stödämnena 2	10,5	-	Grund
3	Odontologisk profylaktik 5	9,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
3	Odontologisk profylaktik 6	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G1)
3	Medicinska och odontologiska stödämnena 3	7,5	-	Grund
3	Samhälls- och beteendevetenskap 1	5,5	-	Grund
4	Odontologisk profylaktik 7	4	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
4	Examensarbete i odontologisk profylaktik	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
4	Odontologisk profylaktik 8	7,5	Odontologisk profylaktik	Grund (G2)
4	Medicinska och odontologiska stödämnena 4	8	-	Grund
4	Samhälls- och beteendevetenskap 2	3	-	Grund